

ԱԿԱԴԵՄԻԱՆ ՄԱՍԻՆ Ստիպողական հարցեր՝ ՀՀ գործող հշիանութիւններուն

Հայաստանը, Արցախը եւ սփիլքահայութիւնը տագմաղալի օրեր կ ապրին, դահը ճակատագրական է ամէն տեսակէտ։ Ռամկավար Ազատական կուսակցութեան Համադրուած մանուկի օրգանները ստեղծուած օրհասական կացութեան դիմաց, մէկնելով «Կը յիշեն, Կը յիշեցնեն եւ Կը դահանջեն» սկզբունքն՝ Հայաստանի Հանրապետութեան գործող իշխանութիւններուն, ինչողէն նաև անուանական Ընդդիմութեան կ ուղղէ հետեւալ հրատադ հարցերը.

ա) Այսօր, 29 Յուլիս 2023, Ժիշտ 200-րդ օրն է Արցախի ռջավականացման: 120 հազար արցախահայեր Ենթակայ են ցեղասպանութեան՝ սովանահութեանը, զինու ուժով, կամ այլառիքս: ՀՀ իշխանութիւնները ամենօրեա ռեժիմով կը դահանջն միջանութիւնը ՄԱԿԿ Աղափառութեան խորհուրդին, միևնու մարմիններուն, Սիցազգային դատարանին, մեծ Տերութիւններուն: Եթէ ոչ ինչո՞ւ, եթէ այո՞ հնչողէս:

թ) Ով է ղատախանառուն Արցախի միջազգային կարգավիճակի ձեւադրման՝ իննորոշման իրաւունքի եւ աղահովութեան սկզբունքներու վրայ հիմնուած։ Բնականաբար՝ ՀՅ իշխանութիւնները Բայց ինչպես, ի՞նչ խորութեամբ եւ դիւնազիտական ի՞նչ ուժերով։ Ինչո՞ւ չեն ներգրաւուիր ՀՅ նախկին՝ փորձառու դիւնաբաէններ, նաև՝ Սփիտիքն մասնաբաէններ։

զ) Հայաստանի սահմանամերձ գիլտերն ու բաղաբները, մասնաւորապես Մեղրին եւ Սիևիքի այլ բնակավայրերը ինչո՞ւ մասնաւծ են անուշադրութեան, ոչ՝ հոգասար վիճակի: Արդեօ Սիևիքը է որ հետախուզեիները «օօօխուզեին» և այնուամեն:

η) Ηχυωνικούτσιμοντερό πρώτων όρων στην απόδοση της «αρχαιότερης» φαντασίας.

η) Ηχυωνικούτσιμοντερό πρώτων όρων στην απόδοση της «αρχαιότερης» φαντασίας.

Ե) Հայաստանի ներին անողնաւոր ներկայ վիճակին դասախանատուութիւնը կը կրէ նաեւ ինգանին «ընդդիմութիւն» կոչող հատուածը, որ խղճալիօրէն ձախողած է ժողովրդավարական հակակշռ դառնալու իր սասանած դարտականութեան մէջ: Այդ ընդդիմութեան էն կը դահանջենի իշխանական երեսփոխաններուն հետ միասին Ազգային Ժողովը նողկալի քաներեմի վերածնուր ընթացքէն հրաժարիլ եւ փոխարէնը տեղ տալ իշկապէս ընդդիմադիր, բայց կառուցողական մոլումով առաջնորդուող ուժերու:

գ) Անընդունելի կը գտնեմ գործող իշխանութեանց շարունակական անփառունակ կեցուածքը Մայր Աթոռին Եւ Դայաստանեաց Արքաթելական Եկեղեցւոյ նկատմամբ: Այդ կեցուածքը կը հակաէ հայ ժողովուրդի բազմադարեան դատմութեան կարեւրագրյն սկզբունքներուն: Կը դահանջեն այդ վատառողջ դիրքորոշումին անյաղաղ սրբազնութ:

Է) Մարդուի եւ նիւթական հսկայական միջոցներով օժտուած, դժբախտաբար նաեւ անկազմակերպ ու վերջին շրջանին անտարբեր դարձած Սփիլտը Մայր հայրենիքի օգտին հաւաքական աշխատանքի լծելու գլխաւոր ղատախսինառուն, սփիլտահայ կազմակերպութիւններու կողին, ԴՅ գործող իշխանութիւնն է: Խօսքը կը վերաբերի լուս, հոգատար մօտեցումին եւ ոչ թէ զրուաւութիկային show հաւաքներու:

Կը ղահանջեմ անյաղաղ սրբագրել անդատասխանատու բոյլոր կեցուածքները, բոյլոր բացթողումները:

ԱՐԴՅՈՒՆՈՒԹՅՈՒՆ

Պատմության առջեւ դարձերես լինելու հնարավորությունը

ՄԱՐԻԵՏԱ ԽԱԶԱՏՐՅԱՆ

Հայերիս համար շատ վաճառքուն ժամանակ-
ներում ենի ապրում, ու այս ինաստով հարկ եմ
համարում ոչ թե անդրադառնալ ԱՌ բնիչ
հանձնաժողովում **Նիկոլ Փաշինյանի**՝ դատ-
րազմում դարտության կամ դրանից առաջ կա-
ռուցված դիվանագիտության մեջ մեղավորների
փնտրութին, որով գրադարձը այս դասին ինքնին
վաճառքուն է՝ գլխավոր խորիներից հեռանա-
լու առումով, այլ մեր անելիին, այն էլ հրա-
սար անելիին: Մանավանդ հենց ինքը,
Փաշինյանն էր ասում, թե Ադրբեյջան ի-
րավիճակը սրելու եւ Լեռնային Ղարաբա-
ղը հայաքափելու բաղաբանություն է
վարում, իսկ Արցախում կատարվողի հա-
մար անգամ բառեր չկան նկարագրելու՝
մնում է նարդիկ սովոր մեռնեն, որ սրակ-
վեմի:: Ստեղծված վիճակում, երբ Վաշինգ-
տոնում հանդիդուն են Հայաստանի եւ Ադրբեյջանի
արտօնականացնարարները իր
խաղաղության թեմայով բանակցելու, իսկ
զուգահեռ Ադրբեյջանը ԱԹՍ-ների կիրառ-
մանը չորս հայ գիննարայողի է ստանում,
ասել, որ այդդիսի բանակցությունները
զրո արժեի ունեն, նշանակում է ոչինչ չա-
սել:

Ուսաւստանում եւս փասորեն դաշե-
րազի եւ անթիվ զոհերի համար դասա-
խանառուների մեջավորությունից ժեղելու
ձեռնարկներ կամ՝ դրանց թվին հանգիս կարե-
լի է դասել **Եվգենի Պրիգոժինի** ձեռնարկած
ուսումնական հիմքանության ու նրա դեկավարին։
Ուշեների բաժին մեղենը բողնությունով ուշենե-
րին, մասն մեր բժիշկների մեջ ու կուսանալով
նշեն, որ Փաշինյանը դատերազմում դարտու-
թյունից եւ դրանից հետո տեղի ունեցած բազմա-
թիվ ցավայի իրադարձություններից հետո մեկը՝
առան ունի միայն դատմության առաջ դրվագն
ինչ դարգերեւս լինելու՝ եթե նա հրաժարվի այն
բաղադրականությունից, որ վարում է հիմա եւ հե-
տևողականորեն որոնի այն ճանապարհը, որով
Արցախը չի հայսնվելու Ադրբեյջանի կազմում,
իսկ Հայաստանից էլ տարածեն չեն զիջվելու
Ադրբեյջանին։ Դրա համար հայկական կողմն
ունի դիվանագիտական բավարար գործիքներ եւ
դատմական փաստաթուրերի բավարար իրավա-
կան հիմք։

Պարզ է, որ մեր կողմից մասնաւոր ձանադարիքը պահպանությունը չէ եւ վտանգներից նույնացնելու գերծ չէ, բայց այն ձանադարիքը, որով այժմ ընթացում է իշխանությունը, հեռանկարի առումով պավելի վտանգավոր ու կորուսաբեր է եւ որ ամենակարեւորը՝ ընդունելի չէ հայերի մեծ մասին համար, եւ սրա հետ հասկի չնստելով՝ Փաշ-Այանն, ուրեմն, կրակի հետ է խաղում: Եթե բարձր փեշից թափելու ցանկություն հանկարծ ու դրսեւորի Փաշինյանը եւ փորձի գնալ հայկական իրավունքների առաջադրման իրավադաշնական ձանադարիքը, աղա իր ցօղադար նայեթք է համարլի իրով հարցի լայն հնարավորությունները դասկերացնող մասնագետներով, որոնք ինչ-որ չեն երեւում ոչ խորհրդարանում, ոչ էլ գործադիրություն, իսկ իր ցօղադարում առկա եւ արդեն հանրության համար անհաճ դարձած մի շարք դեմքներից նա սփյուռքած է լինելու ազատվել, փորձելով ուղղել բոլոր այն սխալները, որոնք ասարել օրեւնիս ու սուրբեսիս տաճարներում

իմբն ու իր թիմն են արել: Ուրիշ ժամանակ առ չունի եւ չի ունենա, կարծում եմ՝ հասկանում է մեր կողմից ասվածի բարեխոզությունը, այն, իմշանա չի լսի իր մոտեկ ցջապահց: Խսկ երե նրան այլեւս ոչ մի կերպ հասու չեն սրափ ուղերձները, առա դրանում նա միայն ու միայն իրեն դեսք է մեղադրի:

Սի հընթաց նկատառում եւս. լեզիսիմ իրավունք ունի Փաշինյանի թիմակից **Անդրանիկ Զոհարյանի** այն հարցադրումը, թե միգուց արժեք, որ նախակին բոլոր նախագահները հավա-

վեհն եւ ներկայացնեին իրենց դասկերացում-
ները Արցախի հարցի վերաբերյալ։ Այս նկատ-
ռումը կիսաբերան հնչեց Աժ քննիշ հանձնաժո-
ղովի վերջին բաց նիստում եւ սահուն անտես-
վեց, քանի որ հավանաբար քննիշ հանձնաժողո-
վի բաց նիստերի շարժակիրն այն նախաձեռնո-
ղի ճասառվ բոլորովին այլ է։ Բայց, խոստվա-
նեմ, շատ զարմանալի է, որ անգամ խիստ
վտանգավոր ներկա վիճակը ՀՀ նախակին նա-
խազաներին չի սփյուռ իրենց բաղադրական
քասիններից դուրս գալ, մինչանց հանդեռ ա-
սելությունն ու սերը մի կողմ դնել եւ դրանից իրենց
գրասենյակների դեկապարների ուղերձներուն
արտացոլելու փոխարեն՝ հավաքվել ու փորձել
խելք-խելքի տալով մշակել այն բայլերը, որոնց
հերթագայությամբ հնարավոր կլինի դուրս գալը
Արցախի, եւ ինչու չէ՝ Հայաստանի հանար ներ-
կա վտանգավոր վիճակից։ Այսինքն՝ ծեւավորելու
դետության արտահին բաղադրականության բայլե-
րի փաթեթ եւ որոշես միակ բաղադրականությունն
առաջարկել վաշչակարգին։ Այդու կվարվեին
իրենց դետությամբ մատուց մարդիկ, անձնական
մոհիվները մի կողմ դնելով։ Բայց երեւում է՝
շատ բան ենք դասհանջում, մերոն ոչ թե դետու-
թյան սինոնիմ են եղել, այլ հասարակ մահկա-
նացու։ Դե իսկ փորձի ու փորձառության դա-
կաս ունեցող ներկա իշխանավորները դեմք է-
շարունակեն որոշ որի գլուխ ամեն օր մի նոր
մակնիշի խուզող մեթենայով ու բուլ խուզելու
դեռ չստվորած խուզել Հայաստանի ու Արցախի
օրինակներ։

Զնորանանի նեւ նաեւ, որ կարծես թէ փակու-
ղի մտած Արցախի հարցի վերաբերյալ ոչ ո՛, ոչ
մի բաղաբական ուժ առանձին-առանձին կամ
միասնականացված առաջարկների փարեթ չի
ներկայացնում, որը ներկա դայմաններում իրա-
գործելի է եւ կտանի դեղի ամենից նորատապո-
ւուննան:

ՅԱԿՈԲ ՄԻԶԱՅՅԵԼԻ

Բարի սովորոյթներ

Մեզմէ ոմանք արաբական երկիրներու մէջ աղբած են, յաևալես Սուրիա եւ Լիբանան, եւ արար ժողովուրդին հետ բաւական ճօտն ցիոն ունեցած են ու ամոնց կենցաղն ու մշակոյթը որու չափով ազդած են մեր վրայ եւ դարձած մեր մշակոյթին ու կենցաղին ամբաժանելի մասերը: Ոչ դարադրամի եղած է, ոչ ալ մեր կողմէ ընդդիմութիւն, ժամանակի ընթացքին, առանց լինու մեր հայկական աւանդութիւնները, մեր տոհմիկ հայկական դասիարակութեան կողին տեղ տուած են արաբական որու բառամթերի, ասացուածներու, երգերու, դաշտու, ճաւատեսակներու, կենցաղային տարրերու, որոնք հաճախ եւ օգտակար թուած են մեզի: Այստեղ դիմի մասնաւում արաբական հիւրընկալութիւնն ու հիւրասիրութիւնը:

Արաբներուն մօս համարեա կրօնական դատամներու չափ կարեւոր տեղ տրուած է հիւրընկալութեան. անոնք ըսած են «Յիւն Ասուծոյ է», ու անոր համեմատ վարուած են հիւրին հետ, ժոհիով ու սիրայիր վերաբերութիւնով ընդունած են հիւրը, ով ալ ըլլայ ան, ծանօթ, թէ անծանօթ:

Անոնք արաբական բոլոր սովորոյթներուն աղբիւր եղած է անաղատն ու անաղատի բնակիչներ՝ դեմելիները: Վրանարնակ արաբները ցայսու յատու վրան մը ունին «Մատաֆէ» հիւրանոց անուան տակ, ուր ուեւ անցորդ կրնայ մանել, հիւրասիրութիւնն ու հիւրասիրութիւն, ուր կրնա մնալ օրերով եւ ըս սովորոյթի, առաջին երեւ օրերուն ոչ ոք իրեն հարցում կուտուէ, թէ ո՞վ է, ուրկէ կու օպա, ո՞ւր կերպա, ի՞նչ գործով գրաղած է եւ այլն. այդօրինակ հարցումները կընեն աշխերին մեծը միայն երեւ օր ես ու ամէն տեսակի օժանդակութիւն կը տրամադրէ:

Արաբական հիւրասիրութեան մասին հեմիաթանման առաջ դատամնութիւններ կան, որոնք առակի կարգ անցած են: Յիւրասիրութեան չափ կարեւոր եղած են մարդոց փոխարարութիւններ նաեւ, արարը թեց ճամշնայշճանչնայ, երբ դէնդ ելլէ, անդայման կը բարեւէ, «Բարեւ Աստծուն է» կըսէ: Փորձէ արաբական ճաւարամէ մը ներս նանել, կամ նոյնիսկ փողոցը աշխատող խեղճ ու կրակ բանութերու ճաւելու ժամուն իրեն մօտէն անցնի, անդայման «հրամմէ» կըսէն եւ ոչ առ ի սովորոյթ, այլ իսկամես, փորձէ ընդունիլ հրաւերը, եւ մարդիկը ուրախութեանբ իրենց սուլիրային վրայի լոյկը, սոխն ու հացը կը կիսէն ու կը հրամմնեն: Այստեղ, այդդիսի բան մի փնտուր:

Ես սովորութիւն ունին ժեմի ասիճամներուն վրայ դէնս ելլոյին «բարի լոյս» կամ «բարեւ» մը ըսել, մեր հալեմեան սովորոյթները այստեղ կրկնելով, սակայն բարեւ կամ օդը կը մնայ, կամ ալ անակնկալի եկած մէկուն նանան՝ իրին տակէն բան մը կը դատախանէ, թերեւ ալ մատենէն կըսէն՝ այս ի՞նչ տարօրինակ մարդիկ են սուրիացիները, առանց ճամշնալու կը բարեւն:

Վազ անցամ բարեւն ու հիւրասիրութենէն, հալո՞սսա «Ժոհիս» կոչուած «Քանկազին աղբամբէն» ի՞նչո՞ւ մեզի ալ բաժին չեն հաներ: (Միշտ բացառութիւնները յագելով): Կը մանես խանութ, ճաւարան կամ ուեւ գրասենեակ, կը բարեւն ժոհիով, դատախանը անժոհի դէնդ մը նըն է, որ արտայայտութիւն չունեցող դիմակի կը նանանի. դժգոհութիւնը յստակ կը կարդացուի դէմին. որմէ դժգոհ է, վաճառատան տիրոջմէն, իր աշխատավարձէն, երկի կացութենէն, իր ամուսինէն, նօանածէն, սիրածէն... Ես ի՞նչ յանցամ ունին: Այս համատարած դժգոհութիւնը, որ մարդոց ժոհիները սրբեր տարեր է դէմինէն, ի՞նչ հրացնով կարելի է գոհունակութեան վերածել եւ այդ ժոհիները ես բերել:

Սուրիա, կամ Լիբանան, յաևալես Լիբանան, փորձէ մանել ճաւարան մը, կամ վաճառատուն մը, խուռ ժոհիս մը կը դիմատուէ թեզ, ու մինչեւ դուրս գալդ այդ ժոհիս չի լին անոնց դէմինէն: Ըստուն ժոհի ըլլան, որ ըրածնին ուղղութիւն է՝ վերատրութեան թէյի դրամ մը սասնալու համար. հոգ չէ, յաճախորդ դիմի տակին, ուղղութիւն ալ հաճոյախօսութեան նանան է, մարդիկ կը սիրեն լին հաճոյախօսութիւն: Սուրիացի ճաւարանատը կամ վաճառատան ժեր եր վճարելու համար ձեռքդ գրանդ կը տանիս, «Խալիհա ալեն» մը կըսէն, այսինքն՝ ձգէ մեր վրայ, հիւրասիրութիւն հաշուեցէ, ձեր ներկայութիւնը արդէն բաւարար եր ըսելու դէս բան մը: Ամինամս վերաբերմուն մը նըն է, կեղծաւորութիւն է, վճառ չունի, սակայն հաճոյ կը դատարէ: Չոր ու ցամաք երեսներէն զաներ եմ, բաղավակարական դիտողութիւնդ ծուռ երեսով հակահարուածէն զգուր են: Զքոսաւզային երկի մը զիսաւոր դայմանը ժմէտէրս հիւրընկալութիւնն է: Այսոր որքան կարօսով կը փնտուն «յետամնաց» արաբին բարի սովորոյթները:

Խոհարարամէս Պրիզութինը՝ Իրան-Ռուսաստան հարաբերությունների լակմուսյան քուոր

ԳՐԻԳՈՐ ԱՌԱԳԵԼՅԱՆ

Իրանագետ

Ուկրաինական դատերազմի ընթացքում Ռուսաստանի հետ առանձնահատուկ հարաբերություններ հաստատած երանը «Վազներ» մասնավոր ռազմական ընկերության հիմնադիր ու ղեկավար ԵՎԳԵՆԻ ՊՐԻԶՈՒԹԻՆԻ հունիսի լոյս 24-ի գիշերվառ ռազմական գործողությունների մասին հայտնել է ղաւասունական տասկետն ու, ի՞ր ԱԳՆ խոսնակ Նատեր Ջանանիի միջոցով, տեղի ունեցածը գնահատել որդես Ռուսաստանի ներկին առաջարկան մասին:

Դրան հաջորդել է նաեւ Իրանի նախագահ Ասահազարա Պայիսիսիի հեռախոսագրությունը ՌԴ նախագահ Պուտինի հետ, որի ընթացքում, ըս ի՞ր դատերազմի դատերազմական հաղորդագրությունների, Իրանի նախագահին իր երկիր կատարյալ աջակցությունն է հայտնել Ռուսաստանի: Նախագահ Պուտինը ու Պուտինը, ի՞նչորեն դատաստանական աղբյուրներն են վերաբերելով, նաեւ կազմակերպած նախագահի նախագահական մակարդակով հեռախոսային կովկասին ու Շայաստանին վերաբերելով այս ի՞նչորությունների մասին անվանել: Ի՞ր դեսական հեռուստաեսությունը, Ռուսաստանի հարցերը կարող է ներկայացնել միայն այն դեմքում, եթե Իրանը լիներ Ռուսաստանի գաղութը կամ ՍՊՀ հանրապետություններից մեկը: Մոթահարի համար մակարդակով կազմակերպած մեծ նախագահի մաս են կազմում:

Սակայն Ռուսաստանի հարաբերությունների մասին դատաստանական աղբյուրուն է ձեռք բերվել աշրուած աշազությունն է նաև աշազությունն է մասնակերպարագան իր երկու երկու նախագահին այլ հարցեր, որոնց շարունակ աղբյուրներն են վերաբերելով իրադարձություններն ամսներ առաջ Արենութիւնի կողմից կազմակերպած մեծ նախագահի մաս են կազմում:

Սակայն Ռուսաստանի հարաբերությունների մասին դատաստանական աղբյուրուն է ձեռք բերվել աշազությունն է նաև աշազությունն է մասնակերպարագան իր երկու երկու նախագահին այլ հարցեր, որոնց շարունակ աղբյուրներն են վերաբերելով իրադարձություններն ամսներ առաջ Արենութիւնի կողմից կազմակերպած մեծ նախագահի մաս են կազմում:

Սակայն Ռուսաստանի հարաբերությունների մասին դատաստանական աղբյուրուն է ձեռք բերվել աշազությունն է նաև աշազությունն է մասնակերպարագան իր երկու երկու նախագահին այլ հարցեր, որոնց շարունակ աղբյուրներն են վերաբերելով իրադարձություններն ամսներ առաջ Արենութիւնի կողմից կազմակերպած մեծ նախագահի մաս են կազմում:

Սակայն Ռուսաստանի հարաբերությունների մասին դատաստանական աղբյուրուն է ձեռք բերվել աշազությունն է նաև աշազությունն է մասնակերպարագան իր երկու երկու նախագահին այլ հարցեր, որոնց շարունակ աղբյուրներն են վերաբերելով իրադարձություններն ամսներ առաջ Արենութիւնի կողմից կազմակերպած մեծ նախագահի մաս են կազմում:

Սակայն Ռուսաստանի հարաբերությունների մասին դատաստանական աղբյուրուն է ձեռք բերվել աշազությունն է նաև աշազությունն է մասնակերպարագան իր երկու երկու նախագահին այլ հարցեր, որոնց շարունակ աղբյուրներն են վերաբերելով իրադարձություններն ամսներ առաջ Արենութիւնի կողմից կազմակերպած մեծ նախագահի մաս են կազմում:

Սակայն Ռուսաստանի հարաբերությունների մասին դատաստանական աղբյուրուն է ձեռք բերվել աշազությունն է նաև աշազությունն է մասնակերպարագան իր երկու երկու նախագահին այլ հարցեր, որոնց շարունակ աղբյուրներն են վերաբերելով իրադարձություններն ամսներ առաջ Արենութիւնի կողմից կազմակերպած մեծ նախագահի մաս են կազմում:

Սակայն Ռուսաստանի հարաբերությունների մասին դատաստանական աղբյուրուն է ձեռք բերվել աշազությունն է նաև աշազությունն է մասնակերպարագան իր երկու երկու նախագահին այլ հարցեր, որոնց շարունակ աղբյուրներն են վերաբերելով իրադարձություններն ամսներ առաջ Արենութիւնի կողմից կազմակերպած մեծ նախագահի մաս են կազմում:

Սակայն Ռուսաստանի հարաբերությունների մասին դատաստանական աղբյուրուն է ձեռք բերվել աշազությունն է նաև աշազությունն է մասնակերպարագան իր երկու երկու նախագահին այլ հարցեր, որոնց շարունակ աղբյուրներն են վերաբերելով իրադարձություններն ամսներ առաջ Արենութիւնի կողմից կազմակերպած մեծ նախագահի մաս են կազմում:

**Սիօհն Արեւելյան տարածաւ-
ջանում զայի դաշտաների վե-
րաբերյալ հետաքրքրական ման-
րամասնություններով հագեցած
ստորեւ բարգմանաբար ներկա-
յացվող հոդվածի հեղինակը Ա-
բենի «Եվրոպական եւ Ամերի-
կյան ուսումնասիրությունների
հետազոտական ինստիտուտ»
աշխատող միջազգային փոր-
ձագետ Ռոբերտ Էլիս (Robert
Ellis) է:**

Հյուսիսային Կիլրու այցելելով
Թուրքիայի վերջնիր նախագահ Ռե-
զեփ Թայիփ Էրդողանը կղզու աղա-
գայի վետքերյալ բանակցություննե-
րին որպես դայման Կիլրոսի հշխա-
նություններից դահանջել է ճանաչել
այդ «անջատված դետուրյունը»։ Կար-
ծում են, նա անցջահայց է գոր-

Ծում: Ակսած 1964 թվականից, երբ ՄԱԿ-ի խաղաղապահ ուժերը (UNFICYP) ստորագրեցին կողով և խոչընդունելու համար ընդհարումը բնակչության երկու խմբերի՝ հովաների եւ թուրքերի միջեւ, Կիրդոսի խնդիրը աշխարհի աննաերկար հակամառություններից մենք է համարվում:

1974-ին այդ հականարտությունը սրբագրվեց, երբ Թուրքական զորքերը ներխուժեցին Եվ օկուպացրին Կեղզու մեկ երրորդ մասը՝ իհմնվելով 1960-ին Կիմրոսի, Հումաստանի, Թուրքիայի եւ Միացյալ Թագավորության միջեւ ստորագրված «Երաշխավորման դայնանագրի» վրա, որը թույլ էր տալիս Թուրքիային միջամտել Եվ չօրողմել, որ Կիմրոսը միանա որեւէ այլ դեռության հետ:

Կիդրոսի Վերամիավորման բանակցություններն սկսել են 1945 թվականից ՍԱԿ-ի հովանու ներքո, նոյատակության ալով հաստատել Երկրությանը, Երկիամայնական դաշնակցություն։ Հատկանշական էր 2004 թվի փորձը, իհմնված ՍԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կ. Անանի Վերամիավորման ծրագրի վրա, որն ընդունվեց քուրֆ կիդրոսից ների 65 տոկոսի, սակայն մերժվեց հոյսն կիդրոսիցների 76 տոկոսի կողմից։ Մի ժամանակ անց «Թղթամաս» հանդիսացող դետությունը՝ Կիդրոսի հանրապետություն անվան տակ աղահով աղատատն գտավ՝ անդամակցելով Եւրոպիությանը։

Վերջին փորձը, որը ՄԱԿ-ի գլխավոր քառուությանը պատճենաբար կատարվել էր «աղարյուն գործընթացի անվերջանայի հորիզոն»՝, ձախողվեց Հվեցարիայի Կրան-Մոնտանայում 2017-ին: Իսկ 2020-ի հոկտեմբերին, երբ դաշնային մետուքյան կողմնակից **Սուսքաֆա Արքնչիի** փոխարեն քրորական Կիլրոսի ղեկավար ընտրվեց **Էրին Թաքարը**, հաստավեց, որ Գուտերերը ծիծ էր նկատել, որ դաշնական մի եզակի հնարավորություն ունակ էր որպանակ:

Լարվածություն Արեւելյան Միջերկրականում Եղողանը սխալ ճանապարհով է ընթանում

2009-ին Եվրոպականաժողովը համաձայնեց կառուցել գազի «Դարավային միջանց» անունը կրող խողովակաշարը, որը կարողանա այլընտրանքային ձեւով գազի դաշտաներ փոխադրել Եվրոպական ուլկաներին Կասմից ծովից: 2020-ի վերջին ժամանակակից հագործնան հանձնված այդ խողովակաշարը ներառում է նաև Ադրբեյջանի Շահ Իննիդ հանքավայրից «Դարավային Կովկասի» խողովակաշարը (SCP-ը), «Տրանս-Ամառովայն» խողովակաշարը (TANAP-ը), որն անցնում է Թուրքիայի տարածքով եւ «Տրանս-Ադրբեյջան» խողովակաշարը (TAP-ը),որը ձգվում է մինչեւ Իտալիա:

Թուրքիան բանից փորձել է շահագրգություն ստեղծել իւրայելին, որ իր Լեռնաշի հանդիպությունը դեմքի Ձեյիհան (Դարավագի ին Թուրքիա) խողովակաւար կառուցի, սակայն իւրայելը առ այսօր չէ սկել իր հանաձայնությունը: Վարչապետ Բենյամին Նաթանյահուն դատարանում է հանդիպել նախագահ Երդուղանի հետ, բայց վերջինն հասկացրել է, որ կիանդիմի նրա հետ այն ժամանակ, երբ գազի խողովակաւար հանաձայնության ընթացքում ինչ-որ նորություն ունենալու հետն փեսանակելու:

Թուրքիան նաև մեծապես կախված է Ռուսաստանի գազից, որը իրեն հասնում է «Blue Stream» (Կապույտ հոսանք) եւ «TurkStream» (Թուրքական հոսանք) խողովակաշրեթով: Եվ Ռուսաստանը Թուրքիային առաջարկել է գործել որմես էներգափոխարրող դետուրբուն ռուսական գազը Եվրոպա հասցնելու համար, «Nord Stream» (Հյուսիսային հոսանք) խողովակաշրեթային որուր օպարութեան:

Изучение языка

Հայաստանի Ազգային Գրադարան

առաջ նախագահի հրաժարականը դպրոցի գեներալ Սամվել Բաբայանը: «Ազգ» շրջափակման դայնանմերում, երբ բարեկարգությունը դիմում լինի, բաղադրական մասին մնալ:

«Արավել լարված են Արայիկ Հարությունյանի ու Ռուբեն Վարդանյանի հարարտությունները: Ռուսաստանից Արցախ մեկնած եւ ընդամենը երեք ամիս դաշտուն վարած Վարդանյանը Հարությունյանին չի ներում «դաշտոն տամ-դաշտոն վերնեմ» օղերացիայի համար: Բանն այն է, որ Վարդանյանը Հարությունյանի հրավորվ է Արցախ գնացել ու անցավ գրովս ցավի տակ դրել: Բայց հնչ ստացվեց, նրա դաշտոն տալուց երեք ամիս անց ցտեսություն ասացին, ինչն էլ հենց հարաբերությունների սրճան դաշտառ դրամավ: Այժմ, կարելի է ասել, չեն սփյուռք: Հարությունյանը վեցիւր փորձել է կարգավորել հարաբերությունները, մի սեղանի ժուրջը նստել, բայց Վարդանյանը կտրուկ մերժել է հրավերը», - ասաց մեր աղբյուրը:

2022-ի հունվարին Ս. Նահանգները բանակիր արգելվ դրեւ իրականացնելու Հունաստանի, Կիպրոսի և Իւրայի մտադրություններին՝ կառուցելու 1.900 կմ. երկարությամբ «Արեւելյան Միջերկրական» խողովակածարը, որի միջոցով տեսք է «Լեռանցի Ազագանից» Հունաստանի տարածով գազ փոխադրվեր Եվրոպա: Նշված դաշտաւորությունը մեկը «տարածաշրջանում լարվածություն չառաջացնելուն էր», իսկ նշանակում էր սարգությունի թուրքիային:

Հայվի առնելով Եգիպտոսի հետ Թուրքիայի հարաբերությունների կազմակերպման հեռանկարը, անհրաժեշտ է դատարկ նշանակություն տալ Եգիպտոսին, որը կազի տարածաշրջանային մասակարարի եւ հակառակ որդես EMGF ֆորումի հիմնադրի: Ացյալ տարվա հունիսին, օրինակ, իրահասկացողության մի հուչագիր ստրագվեց Եվրոմիության, Եգիպտոսի եւ Կուայթի միջեւ այս մասին, որ Եգիպտական երկու LNG գործարանների միջոցով կուայթական զազ է Եվրոպա արտահանվելու: Այսինքն որ միևնույն տրամադրման միջուրդ հանդես գալ Արեւելյան Միջերկրականի գազը Թուրքիայի տարածով Եվրոպա հասցնելու համար: Ինչու Ս. Նահանգներում Եգիպտոսի դեսպան **Սոքազ Զահրաօս** է նետ՝ «EMGF-ը ամենակատարյալ օրինակն է» տարածաշրջանային Տնտեսական ինսեքտնամն ու խրայելա-դադեստիճան հակամարտության կարգավորմանը միտված զանելին աջակցելու:

Սույնը կարելի է կիրառել Կիդրոսի հարցի կարգավորման ու Արեւելյան Միջերկրականում լարվածության բուլացման ուղղված ջանմերին նոտաստելու համար: Գործընթացում անուուծ կլինեն դժվարություններ ու խոչընդուներ, բայց Յելանի համալսարանի (Եգիպտոս) դասախոսներից **Զատեմ Զադեկի** համոզմանք Միջերկրականի գաղը կարող է հարթել այն բոլոր անհարությունները, որ բաղադրականությունն է ստեղծել:

**Անգլ. բնագրից բարզմանեց՝
ՀԱԿՈԲ ԾՈՒՐՄԿՅԱՆՔ**

ԱՐԵՎԻ ԲԱԽՉԻՆՅԱՆ

ԵՐԵՎԱՆ-ԲՈՒԽԱՐԵՍ - Ռումինական թատրոնի եւ կինոյի դերասան, ռեժիսոր, դերաբաշխման (բասթինգի) մօրեն, գրող **Ֆլորին Գետրովյանը** ծնվել է 1970 թվականին, Բուխարեստում: Դեռասանական վարդեետություն է սովորել ծննդավայրի Կարաջալեի անվան թատրոնի եւ կինոյի ազգային համալսարանում, որտեղ դասախոսություն է այժմ: Մոտ 20 ֆիլմի հասթինգ-մօրեն է, 15-ից ավելի կինոնկարների դերակատար եւ յոթ ֆիլմի բեմադրիչ: Նկարահանվել է «Կծկված հաղարձ», «Կյանի զնագոր» (1998), «Ամեն»:

յալ, գրքը՝ (2005), և «
«Փոխիսության ամիս»»
«Դիմուների դալասը»
«Ամիսյալների հյուրանցը»
«Ուսումնասիրություն անհամ-
գուտրյան մասին» (2016), «Լիլիթ»
«Աղբենալին» (2022) եւ այլ
շարժմանկաներում: Քատարակել է
մեկ վեր («Իմ սեր... իզարելա») եւ մի
շարժ հոդվածներ քարտոնի մասին:

-Սիրելի Ֆլորին, ինչո՞ւ մի or դե-
րասանը դարձավ բարթինգի տնօ-
րեն:

-ինձ այդ աշխատանքը 1999-ին առաջարկեց կինոբենադրիչ Երինա Կիրհըն, որը նաեւ Ռումինիայի երկու ամենամեծ կինոստուդիաների՝ «Կաստլ ֆիլմի» եւ «Մեղիա լոր վիճարուի» գործադրի արտադրյան է: Նրա հետ համագործակցել եմ Ռազու Միհրյեանով «Կյանի գնացք» ֆիլմով՝ որը ենթադրիչի օգնական եւ լրացուցիչ համակարգող: Այդ կինոնկարում ծնվեց կինոարտադրության եւ ռեժիսուրայի բոլոր ոլորսների գործիչների մի նոր թիմ: Երիսասարդ էիմ, սիրահարված էիմ կինոյին, եռանդուն հետեւում էիմ ռումինական ֆիլմադրանի միջոցառումներին ու լի էիմ մասնագիտություն ու կինոնշականությունը բարձր մակարդակով իմբնահաստատվելու ցանկությամբ: Բոլորս մնացիմ լավ ընկերներ եւ գործընկերներ՝ տարիների ընթացքում վերամիավորվելով բազմաթիվ նախագծերում:

Հաջորդ բայլը եղավ այն, որ որբեւ ֆասթինզի մասրեն համագործակցեցի աշխարհահռչակ օսբարակիր բեմադրիչ Կուսա-Գավրասի հետ։ Նրա «Ամեն» կինոնկարում 125 կերպար կա, որոնցից 77-ը կատարեցին ռումինացի դերասաններ։ Քետեւաքար, եթե յուրաքանչյուր դերի համար ունենամբ նվազագործն չորս առաջարկ, իմ մՏՏում այդ դահին 300 ռումինացի դերասաններ կային։ Իզուր չէր, որ գիտերները մղձավանջներ էին տեսնում՝ ռումինացի դերասանների դասկերներով, որների խաղացել են այս ֆիլմում ու եւս 30 կինոնկարներում, որոնց դերա-

բաշխնան իրականացնողն եմ Եղիլ։ Այնուհետև ինձ բախս վիճակվեց որդես բարինգի ժնօրեն աշխատելու մեծանուն **Ֆենսիս Ֆորդ Կոլողայի** հետ՝ նրա «Երիտասարդություն» առանց երիտասարդության» ֆիլմում, որտեղ նորից հանդիպեցի ռումինացի եւ վրոլացի դերասանների, ինչպես նաև «Մատանիների ժրավալի» դիմահարդար **Ջերեմի Վուդհեդի** եւ ֆիլմի սցենարի դեկապար ու գործադիր արտադրիչ **Անահիտ Նազարյանի** հետ։ Եթե թվարկեն ին հանդիպած ըուր

**Ֆլորին Գևորգյան. «Իմ հայկական ծագումը
բոլոր աշխատանքներիս հիմնասյունն է»**

Արծվի Բախչինյանը եւ
Ֆլորին Գեւորգյանը «Ոսկե ծիրան
առաջին կինոփառատոնի
ժամանակ, Երեւան, 2004 թ.:

-Դու հայկական թեմաներով իինգ վազերագրական ֆիլմ ես Ակարահանել, դրանի կներկայացնե՞ս մեր ընթերզողներին:

-Հայկական թեմայով առաջին գործս «Արմենոլոյիս. հայի հոգի» վավերագրությունն է, որն անդրադառնում է դասճական այն ժամանակաշրջանին, երբ 17-րդ դարի Մոլորդական կառավագական կուսական կազմը պատճենաբանություն է կատարել 13000 հայեր՝ սփյուռքում նրանց տեղական պատճենաբանությունը կատարելու համար:

Ֆիլմը 12 տարեր մշակողաքնների եւ հավաքնների՝ հրեաների, հայերի, իսաւացիների, հոյների, ռուսների, ուկրաինացիների, ռուսենների եւ այլոց համատեղ կյանքի իրական ուժի մասին է:

-Ուրիշ ինչո՞վ ես զբաղվում՝ կինոյից բացի:

-Ամեն ինչից առաջ ես սիրում եմ իմ
կնոջը աշխարհում բոլորից ավելի ու
ամեն օր ընորհակալ եմ Ասծուն, որ
ինձ երջանկություն է դարգեւել՝ կողինս
այսպիսի գեղեցիկ հոգի ունենալու:
Եվ այս ուրախության մեջ է մնանալ իմ
կյանքի մնացած ողջ գործունեությունը:

նը, համարեն դերակատարում ներս աշրթե բեմադրություններում, որն նշից են Փիթեր Ջվիլթերի «Դեմ առ դեմը» (այստեղ եւ կնոջ հետ չորս աշրթե դերեր են կատարում), Շեքսպիրի «Ամառային գիտրվա երազը» (որտեղ եւ վարդետ-ավանակն են՝ բառացի եւ փոխարքերական իմաստով), Ասվածանչի Վրա իմնաված «Զատիկի առեղծվածը», Միհայիլ Սեբաստիանի «Անանուն աստղը», Մաֆիավելիի «Մանդրագորան» եւ այլն: Սենքացել են նաև արվեստի միջոցով հաղորդակցման «Արխանտել» սոցիալական դրամը, որտեղ դարի, խոսի, երգի, մարմնական արտահայտչությամ, դերասանական խաղի միջոցով մարդիկ նորից սովորում են համաճարակի ժօղովից հետո միմյանց ձեռք մնկելու գրկել, սփյուռք:

-Գետրօյան ազգանունն ԱՄՆ-ում
հայտնի է «Դոկտր Սահի»՝ Ձե՛ք Գե-
տրօյանի ժնորհիվ: Իսկ Ռումինիա-
յում դժվար չէ՞ նման անունով կա-
րիերա անել:

-ին անունը Ռումինիայում նույնացվում է Ֆուլբրուային աշխարհում հայտնի Գեղրգե Գետրոյանի (Կիվուրկյան) անվանը: Ես ընդունում եմ, որ հիվանդ աշխարհը, որտեղ մենք ապրում ենք, դրդել է դոկտոր Գետրոյանին հանրային ողբանածության միջոցով Վերացնել այն մարդկանց, որոնք տառապելուց բացի ոչինչ չունեն: Հաճախ են զգացել, որ բոլոր դարսերս, որ ուսերիս դրել են վարչարարությունն ու բանկերը, նաև են մեր հոգու եւ մտի վրա կախված վերժերի. դա նաև է անբուժելի հիվանդության, ուստի բանկերի առաջ երեսն ուզել են կիրառել բժիշկ Գետրոյանի մեթոդները: Մասն ու Հարկերը մեզ հետևում են բնության օրենքներից դրւու՝ վաճելով ուրախությունը մեր սամոնից, մեր արորենից, ամեն հիմքա

Քավաղես հայերն ինձ անվանում
են Դերասան Մահ, Ռեժիսոր Մահ կամ
ընդիհանրաղես Արշաս Մահ: Դա մեր
սիրելի, հայկական հումքն է, առանց
որի մենք չէինք կարողանա անցնել Եր-
և կու ցեղասպանությունների (1894 եւ
1915 թվականների) նման դժվարին
փորձությունների միջով, ճահացու
բաժանումների ու շարունակական
ցավի միջով... Մենք ուժեղ ժողովրդի
մի նասն ենք, իսկ Գեւորգյան այն հայ
ընտանիքներից է, որը միշտ կանխորո-
ված է հայսնվելու կյանքի ու
մահման արամերում...

Կոմղովինը, խմբավար, երաժշտական-հասարակական գործիչ, երաժշտական մինադաս Թիւստափոր Կարա-Սուրեգայի ծննդյան 170-ամյա հորելյամինն Նվիրված Երգչախմբային փառատոնի տրամաբանական ավարտը հանդիսացավ սույն թվականի հունիսի 16-ին ՀՀ Գիտությունների ազգային ակադեմիայում տեղի ունեցած «Թիւստափոր Կարա-Սուրեգայի գործունեության դատական հաւաքանական լուսավորում» հիմքով:

Գիտաժողովը կազմակերպել էին ՀՀ ԳԱԱ Արվեսի ինստիտուտը, Դայ Առաջի-լական Սուրբ Եկեղեցու Արարաքյան Հայրամետական թեմը, Դայաստանի կոմմոնիգհենների միությունը:

կան գտիական ստեղծագործական ըն-
կերության փոխնախագահ Վիգեն
Պաղյոյանը: Ներկաների թվում էին ՀՀ
կոմղողինորմերի միության նախագահ
Արամ Սաքյանը, Հովհաննես Թումա-
նյանի տուն-թանգարանի նօրեն Անի-
Եղիազարյանը, Զ. Չուչնարյանի ան-
վան երաժշտական դպրոցի նօրեն Էդ-
գար Գյանջումյանը, կոմղողինորմեր
Ավետիս Բերբերյանը, Էդմոն Սակա-
րյանը, արվեստի հնասինության գիտա-
խառողմեր, երաժշտագետներ եւ դարզա-
տեսներ:

Սիցոցառման բացումն ազդարավեց ՀՀ ԳԱԱ հիմնական հնչյունների ներքո, որը հեղինակել է կոմոդիգիստ Արամ Սաքյանը, ՀՀ ԳԱԱ 70-ամյակի կառակցությամբ, ՀՀ ԳԱԱ Արվեստի հմտիտություն, ՀՀ արվեստի վաստակավոր գործիչ Աննա Ասարյանի խնդրանիվ, Դպրության ազգային ակադեմիական կամերական կամելլայի եւ Երիտասարդական նկատմամբ և աշխարհական նկատմամբ:

ԱՅՆ Ասաւում է գիտաժողովի մասնակիցներին ողջունեց հետևյալ խոսքերով. «Դայ Երածուագիտության մեջ առաջին անգամ իրականացնում են նման գիտական կոնֆերանս՝ նվիրված Կարս-Մուրայի օրենքությամբ».

Կայացալ «Քիւտափոր Կարա-Մուրզայի գործունեության դատմական նշանակությունը» գիտաժողովը

Տոթյան մեջ բազմաձայնության արմատավորումը: Նա հայ Երաժշտության առաջին գործիչներից էր, ով զբաղվեց հայ ժողովրդական երգերի հավաքման, գրախման, բազմաձայնման եւ տարածման գործով: Նրա անվան հետ է կապված նաև հայ խմբերգային երաժշտության տարածումը: Դայ իրականության մեջ Ազգային օմերա ստեղծելու առաջին փորձը՝ «Շուշան» օմերան, եւս դատկանում է Կարա-Մուրզային»:

Դայ Արքաթելական Սուրբ Եկեղեցու Արարայան Դայրաբետական թեմի առաջնորդական փոխանորդ Գերաշնորհ Տեր Խավասարդ արք. Կճոյանն իր ողջունի խոսքում նշեց. «Մեր տակը հայակերտումն է: Այդ ենի ակնկալում թէ այս գիտաժողովից, թէ փառատնից, որդես զի իրականանա Ուկեղարու բյուրեղացած մեր ազգային տեսիլը: Այն տեսիլը, որը դարերի միջով հասել է Կարա-Մուրզային, Կոմիտասսին ու Ազգային հեռու մեր մաեստր Զեիջյանին, որն այսօր նաև մեր կողին՝ որդես դրա կենդանի մարմնագում:

Հայ առաքելական եկեղեցին
այս առաքելության ջահակիրն է Եղել
բոլոր դարերում, որպեսզի ունենան
հայրենասե Երիտասարդներ, Հայրենին
փնտռող, գՏնող ու Հայրենին իրենց մեջ
կրող սերունդ»:

ՀՅ ԳԱՎԱ Հայագիտության եւ հասարակական գիտությունների բաժանմունքի ակադեմիկոս-faithsnotlavor, ակադեմիկոս Յուրի Սիվարյանը, ողջունելով Եւրկաններին՝ ասաց. «Նման միջոցառումներն ունեն Երկու կարեւոր նոյասկ՝ արժեւորել մեր մշակույթի խոռոչ գործիքների թողած ստեղծագործական ժառանգությունը եւ մեր այս դժվարին ժամանակներում մեկ անգամ եւս հիշեցնել մեր սերունդներին, թէ ինչ հարուստ ժառանգություն ենք ունեցել, ինչը դեմք է գնահատել եւ հիշել: 19-րդ դարի Երկրորդ Կեսին, երբ նա սկսեց իր գործունեությունը, դեռ ասպարեզ չէին

գուշակությունը, բայց առաջարկված է եկել մեր մշակույթի աս խոհու գործիչներ: Եվ այդ ժամանակ նա ստանձնեց առավելություն, որը չափազանց կարելու էր նաև հետազա զարգացումների համար: Նրա ստեղծած մեծ թվով խմբերգեր՝ շուրջ 300, երգախմբեր՝ 90, եւ կատարումները երգչախմբի հետ միասին կարողացան Դարավային Կովկասի աս հայաւաս բաղադրերում, այս թվում Շուշիում, հսկայական աշ-

խատամբ կատարել հայ ժողովրդի նաև
վոր մշակույթի զարգացումը խթանելու
ուղղությամբ, եւ այսօր մենք դեմք է ար-
ժանին նատուցեն նրա կատարած այր-
վիթաւորի աշխատանքին»:

Հայաստանի կոմղողիոնների միության նախագահի, ԴՅ արվեստի վաստակավոր գործիչ Արամ Սարյանը նկատեց «Տարիների ընթացքում այն ավանդույթը, որը ստեղծել էր Կարա-Մուրզան ստեղծագործող-հասարակական գործիչ-կազմակերպող միաձուլումը, սկսելով է հիմնայի արդյուններ: Նետագայում Կոմիտասը եւ ուրիշ ռայական կոմղողիոններ կազմակերպում էին, ձգտում վետ հանել հայ արվեստը ոչ միայն հայաբնակչության շրջանում, այլ նաև այն տեղ, որտեղ հայեր չկային: Արդյունի՛ւմ այսօր մենք ունենք մի ամուր համակարգ, որի վրա կարող են հենվել ժամանակակից հայ լուսաբանությունը»:

Եթե ուսանողական գիտական
ստեղծագործական ընկերության փոխ-
նախագահ Վիգեն Պալոյանն իր ող-
ջույնի խոսքում նշեց. «Որիստափո-
կարա-Սուրբական իր ժամանակի եռան-
դով լի երաժշտա-հասարակական գոր-
ծիչներից էր, որի կյանքի ու գործունեու-
թյան մեջ կարեւոր տեղ են զբաղեցնուած
1887 թ. Գարնանը Բաբվում կատարած
եր ուսանողական Պատարացը 1890 թ.

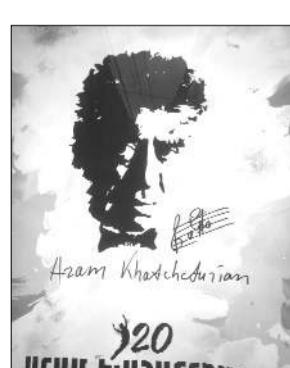
Բարձր թաղիքի թատրոնում դեկավարած Գունոյի «Ֆաուլս»-ից հասվածների հայերեն բեմականացումը: Իմշտես նաև համարական են այն իրադարձությունները, որ անվանի գործիքը 1894 թ. Շուշիում (**Շուշիանցես Արեւյանի** հետ), 1895 թ. Բաֆլում երգչախմբի եւ նվազախմբի մասնակցությամբ ներկայացել է **Խորեն Գալֆայանի** «Արշակ Բ» դրաման: (...) Ի դասախսան հարեւան դետության կողմից իրականացվող լայնածավալ դատմական կեղծարարությունների, մեմբ կարող ենի դիմարկել ՀՀ ԳԱԱ հայակենսրոն գործունեությունը, որի ընորհիվ գիտական ու ծանրակշիռ մակարդակով խոսվում է հայ ազգի մեծությունների կենսագրության ու գործունեության, այսինքն՝ դատմական իրավաբուժական նախանի»:

Գիտաժողովի ընթացքում ՀՀ ԳԱԱ Արվեստի ինստիտուտի, Երևանի Կոմիտասի անվան դեռական կոնսերվատորիայի, Հայաստանի կոմոդինունիտի միության, Արարատյան Հայրապետական թեմի առաջնորդանիս Սուրբ Սարգիս եկեղեցու ներկայացուցիչները հանդես եկան գեկուցումներով՝ նվիրված հայ խմբերգային արվեստի՝ Թիւսափոր Կարա-Մուրզայից մինչեւ Շովիաննես Զեֆիջյան, Կարա-Մուրզայի գործունեությանը եւ ստեղծագործական ժառանգությանը:

Ընորհակալություն հայսնելով բռու
մասնակիցների Եւ ունկնդիրներին՝ Ան-
նա Ասարյանը հայսնեց, որ նախատե-
սել Են հրատարակել գեկուցների ընդ-
լայնված տարբերակները՝ այդիսպէս
լրացնելով մեծ երախտավոր, հայ եր-
չախմբային արվեստի հիմնադիրներից
մեկի՝ Զրիստափոր Կարա-Սուլըզայի
կյանքին ու գործունեությանը նվիրված

Արձագանք Գահիկու

Կարդալով Արծուի
 Բախչինեանի «Թէւ
 Խաչատրեանը ղաւողա-
 նութեան կարի՛ չունի»
 գրութիւնը («Ազգ», Յու-
 նիս 23), յիշեցի, թէ ինչ-
 պէս, եթ 1980-ականնե-
 րուն ուսանող էի Երևանի
 մէջ, ծանօթ երաժիշտ նը,
 որ սկալառակներ ալ ունե-
 ձայնագրած, ըսած է իհ-
 ծի. «Խաչատրեանը բիզ-
 նես արեց հայկական նե-
 րեիիներով»:

როდენ ის მხარე ჩაიკალან
ცოგანას უნდოებენ:

Օրինակ, **Փոլ Կրիֆից** երաժշտական արդիականութեան մասին ամբողջ հասոր մը ունի (հօջակատր գիրք մըն է), ուր ամբողջապէս անտեսած է «աւանդական» կոչուածները, չկայ նոյնիսկ Զարլ Օրֆ, զստելու համար ուրիշ բազմաթիւ տաղանդներ,

լոկ մէկ ուղղութիւնը, թէեւ մեծապէս զանգուայնացած՝ ընորհիւ այդ ժեսակ երաժշտութիւնը կրող ժիրական հիմնարկներու (օրինակ՝ IRCAM): Այս հիմնարկները յաջողած են ստեղծել կանխարդություններ արդիականութեան մասին, այն ասիժճան, որ մարդիկ իրազեւ են կանխարդությին՝ նախան իրենք անձամբ իրազեկ ըլլալու արդիականութեան եւ անոր երաժշտութեան: Դրանակ ժրութեան (կապիտալիզմ- խմբ.) ալ օ

Բայց եթէ այս մտայնութեամբ մենք
հայեր, դիմու դատենք մեր ունեցած բա-
նի մը սաղանդները, փոխանակ խորա-
նալու նոյն ինքն երածութեան մէջ
(Խաչարեանը՝ իրեւ օրինակ) եւ անկա-
րիսցնելով կարծիքներն ու մեկնարա-
նութիւնները, ուրեմն կը գտնուին լուրջ
ինքիրեալու:

Իսկ այս աշխատանքը պահանջում է գործադրություն և կազմակերպություն՝ ուղարկելու համար:

բանաւոր ժերտը, մարմնաւորուած մարդու կողմէ, որոնց կրնան գրել, բայց կը նախընթեռն չգրել, այլ խօսիլ: Վստահ եմ, որ այդ մարդիկ ընդունակ չեն բնական բանավէճի եւ հարցերը կը տեսնեն «լաւ-վատ», «ճերմակ-սեւ» երկուուրեան:

Նույած յօդուածն ուրիշ կէտ մը եւս
կը տօսափի. խզումը դատումի եւ իրա-
կանութեան միջեւ, այն իմաստով, որ
նման կարծիքներ արտայայտողները
կանեսեն իրական գետինի վրայ խա-
չարեամի գործերու կատարումները: հ-
րեց սեփական գիտելիքը աւելի բարձր
է, բան իրական փորձառութիւնը՝ արտա-
յայտուած կատարումներուն ընդմէջն
Փռքեսիոնալիզմի խզումներէն մէկը....

Ինչեւ... Մաղթեն, որ նման յօդուած-
ներ յաճախսակի լոյս ընծայուին հայ-
մանուին մի՞տ:

ՀԱՅԿ ԱՐԱՊԵԱՆ, ԻՐԱԴԵՍԱՂԵՏ ԳԱՀԻՐԸ (Եղիմյուն)

ԱՇԽԱՏԱ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Ծանոթանալով գրող Եւ ճարտարագետ-էլեկտրոնիկ Էդուարդ Բարսեղյանի երեք վեղերին՝ թեզուցել ծանոթ մոհիվներ ունեցող, սակայն հորինվածքով բոլորովին նոր աշխարհ հայտնագործողի բերկրանին աղբեցի: Ծարի առաջին՝ «Պոնտացի Պիդառոսի գաղտնիքը» անվանմամբ վեղում (2013), ռուսագիր հեղինակն ինմասից մոտեցում է ցուցաբերում Նոր Կտակարանից մեզ հայսնի բիբլիական դասմությանը: Վեղն առաջին անգամ հրատարակվել է Եղ. Բարսեղ կեղծանունով՝ 2013 թ. ԱՄՆ-ում՝ ռուսերեն բնօրինակով, ինչպես նաև անգլերեն թարգմանությամբ (Ed Barsegh, The Mystery of Pontius Pilate):

Համաշխարհային գրականության
մեջ Աստվածաշնչի գեղարվեստա-
կան վերադասման բազմաթիվ օրի-
նակներ են հայտնի՝ Լյու Ռուլեսի
«Բեն-Շուրը», Միհայիլ Բուլգակովի
«Վարլենը եւ Մարգարիտան», Էնքո-
նի Բըրջեսի «Մարդ Նազարեթից»,
Մարիաննա Ֆեղրիխոնի «Ըս Մա-
րիամ Մագդաղենացուն» եւ այլն, սա-
կայն նրանցից ոչ ո՛վ այսան հեռու չի
գնացել աստվածաշնչան բնօրինա-
կից: Քիսուա կյանքի բարտեղյանա-
կան անդրադառմ դասմական մի-
շաբաթ նշանավոր անձինք ծանոթանում
են միհյանց եւ իրադարձությունները
տանում իրենց ու հեղինակի համար
ցանկայի հունով: Այսպես, Պոնտացի
Պիղատոսի հանդիդումներն ընկերնե-
րի՝ Մարցելիոսի, Լուկիոսի եւ բա-
նաստեղծ Օվիդիոսի հետ մի հնարժ է,
որով Բարտեղյանը բազմազանությունն
է բերում վեր, շատադրում խոհափիյի-
ստիայական ուշագրավ բանավեճեր։
հենց Օվիդիոսի հետ գրուցում էլ ա-
ռաջին անգամ հնչում է Հայաստանի
անունը, որը հետագայում դառնալու է
Եռագրության գործողությունների
վայր, այնտեղ են հայտնվելու ինչորես
Քիսուա, այնուև էլ մեր ժամանակնե-
րում առողջ հերոսներ:

Հեղինակը յուրովի է ներկայացնում
Հիսուսի, Մարիամ Ասվածածնի,
Պոնտացի Պիղատոսի, Մարիամ Մագ-
դաղենացու, Բարաբբասի կերպարնե-
րը: Պոնտացի Պիղատոսը, որն ըս-
սյութեի սիրում է Մարիամին եւ դառ-
նում է Հիսուսի հայրը, այդուհետև հո-
գեւորական Նիկողիմոսի միջոցով մ-
տադիր օգնության է հասնում որդուն
ու նրա չժնաղագեղ մորը: Պիղատոսը
հանդես է գալիս որդես խարիզմատիկ,
խոհուն, սկզբունքային կերպար, որը
մեծ ազդեցություն ունի Հիսուսի վրա,
երբեմն էլ ներկայանում է բնարական
գողոտրիկ բանաստեղծություններով
(ամսութեան, Բարսեղյանի գրչին դաս-
ի համար)։

Կերպում կարելի է առանձնացնել մի բանի հատույքներ՝ կրնական եւ միստիկական հարցեր, անտիկ դասմություն եւ բաղաբականություն, սերն իր բոլոր արտահայտություններով՝ Պիղատոսի եւ Մարիամի միջեւ, Մարիամի մայրական սերը, որն այստեղ հիրավիք բանաստեղծական մեծ ուժով է նկարագրված, Յիսուսի եւ Մարիամ Մադդաղենացու փոխադարձ զգացմունքները, մինչեւ իսկ բազմաթեսակ ԲԴՍՍ (իշխելության երտիկական միրիամորուց եւ այլ սեբարուար ուրեակի)՝

կույսացու մը այլ պատճեալ իմային
կայսութեան կայսութեան կայսութեան

ախտական ժեստամներ: Որու դրվագներ կարող են խրնեցնել ընթերցողին (ես ել բացառություն չեմ), սապայն նշեմ, որ դրանք ել երբեմն կենսափոխիչսովհայական ինչ-որ նշանակություն են հաղորդում ժեստին: Ամեն մի ճանրամասնից դարձ է դառնում, որ Բարսեղյանն աշխարհայաց ունեցող դրող է, նա չի վարանում Վերաշարադել բոլորին հայտնի դեմքեր՝ անսղասելի շրջադարձեր հաղորդելով դիմաշարին, հաճախ ռացիոնալիստական դիմանկյունից փորձելով բացատելիքիական իրադարձությունները եւ որագիտերը:

Վեղին առանձնակի արժեք են հա-
ղորդում նոր սյուժեները, որոնցով ա-
ռաս է Բարսեղյանի եռագրությունը:
Այսինքն, նա Օվիդիոսի տուրերով մի
գեղեցիկ սիրային առասպել է Երևա-
յացնում Երկու սիրահարների մասին,
որոնք նախասկզբնական մեղմն են
գործում Արագածի գագաթի մոտ. ան-
թահար աղջիկը փախչում է, կորչում
մեզի մեջ, որա Ետևից էլ վազում է
տղան, սակայն սիրուն հարգանքով վե-
րաբերող Աստվածները Երկուսին էլ
թույլ չեն տալիս ջախջախսվել, տղային
դարձնում են սղիսակ ծայ, աղջկա՝
ամդ, եւ նրանք ամեն անառ հանդի-
դում են, մի բանի ժամով վերսին
դարձնում տղա եւ աղջիկ՝ միշտ մնալով
Երիտասարդ:

Մեջբերումներ անելով Աստվածածնից՝ հեղինակն այնտեղ գրվածը «բաց է անում» բոլորովին այլ կողմից: Այսպես, մանկուց իննադասիարակությամբ զբաղվող, գիտելիների մեծ դաշտաւր ունեցող Յիսուսը ցանկանում է նարդկությանը օգտակար լինել նոր կրոն ստեղծելով, բարոգելով բարություն եւ համընդիանուր ներողամտություն: Նրա հաճար ծանրագույն հարված է դառնում Մարիամ Մագդաղենացու բռնաբարությունը չորս հանգագործների կողմից: Տեսնելով կատավածի անարդարությունը՝ նա ոչինչ չի կարողանում ձեռնարկել, ու վրեժը լուծում է (ինարամտորեն սեռական տանջանիներ հորինելով) նրա հետ ընկերացած Բարաբբասը, որը հարց է ասիլս:

Աստվածաշնչյան Եւ հայկական մոտիվներ՝ Եղուարդ Բարսեղյանի վիրաշարում

Բարյականության հարցերը Յիսուսին էլ են տանջում: Նա որոշում է զարգացնել իր գիտելիքները երեք տարի բժշկություն է ուսանուած Յունաստանում, կատարելագործում իրեն վերուս տրված հիմնութիւն կարողությունները: Միայն բարոգներն ու կրօնական հակառակությունների բողաքրկումը բավարար չէին, մարդիկ նախընտրում էին ականատես լինել կոնկրետ գործերին եւ Յունաստանից վերադարձած Յիսուսը բժշկում է դեղեր ու տարական գիտելիքներ չունեցող աղքատներին, որնց համար «հիմքանոյի բժշկման յուրաքանչյուր փաստ իրավ է»: Նա կիրառում է նոգության արվեստը, իրականացնուած զանգվածային հիմնոսի սեանսներ, մարդկանց հետ ժիշտելիս դաշտմում առակներ. «Ինչո՞վ է լաւ

Эдуард Барсегян

ТАЙНА ПОНТИЯ ПИЛАТА

առակը: Իր թերասացությամբ: Այն լսելով, ճարդ՝ կախված իր գրագիտությունից կամ խելից, ընկալում էր դրեւթյունը եւ հետո լրացնում սեփական հսկերով»:

Բացի այդ, Յիսուսը համոզված է որ ինչպահ էլ ինքը բարողի նոր գաղափարներ, դժվար է ձեւափոխել մարդ:

կանց մեջ մանկուց ձեւավորված հավատքը, ուստի նա որոշում է ինքնազնի հարերվել խաչի վրա, որդեսզի սեփական օրինակով գրավի մարդկանց վստահությունը։ Սակայն Պիղատոսը Յիսուսին ի վերջո համոզում է փոխարենը նրա ննանակին խաչ բարձրացնել, որդեսզի Յիսուսը շարունակի գրաղվել իր գաղափարների տարածմանը եւ արմատավորմանը։ Նիկողիմոսի եւ այլ օգնականների ջանքերով հաջողվում է ականատեսներին համոզել, որ Յիսուսը հաճբարձվել է Պոնտացի Պիղատոսը Յիսուսին հորորում է Մարհամ Մագթաղինացունեց ուղևորվել հեռավոր Հայաստան «Կարծում եմ՝ խորհրդանշական կիրակի, որ քո ստեղծած նոր կրոն սկսել

զարգանալ այն վայրերից, որտեղ
մարդկությունն ինքն է վերածնվել
ինչպես հենց նոր կարդացի ժեզ Ծնն-
դոցից՝ Նոյյան տաղանը խարսխեց
Արարած լեռան վրա, եւ այնտեղից
մարդիկ տարածվեցին ամբողջ աշ-
խարհով ճեկ: ...Բոլոր դեմքերում
տաճարանորեն դատելով՝ ամենահիմ
ժողովուրներ տեսի է բայալեն Արա-

րաի սուրբություն: Արարածը գտնվում է
մեր բարեկամ Հայաստանի տարած-
քում, որի բազավորն այժմ Զենոնն է,
ով իշխանության է եկել Հռոմի սուր-
հիվ: Այնտեղ նա Վեցրել է հայկական
Արտաշես անունը»: Մի բանի օր անց
Հիսուսն ու Մարիամ Մագդաղենա-
ցին երկու էւերով, որոնք Հիսուսը մինչ
Երուսաղեմ մնանելու եր գնել, ճանա-
դարիվում են Հայաստան:

«Պոնտացի Պիղատոսի գաղտնիքը» խորը, բազմանշանակ ստեղծագործություն է. այն ընթերցելուց հետո նկատում ես, որ աստվածաշախահն շատ սյուժեներ այլեւս դիմարկում ես վերի որդիկանալով:

Եղուարդ Բարսեղյանը բնակվում է Աւստրալիում: Ավարտել է Երեւանի դոլիստիկական ինստիտուտը, Արտեմ Ալիխանյանի դեկավարժան օրն աշխատել Երեւանի ֆիզիկայի ինստիտուտը, աղայ Աւստրալիի ֆիզիկական հետազոտությունների ինստիտուտը դեկավարել է լաբորատորիա: Բանաստեղծական ժողովածուի «Սիրեմ կնոջը» հեղինակ է: Մտերիմ լինելով բանաստեղծուիի **Ալլա Տեր-Զակորյանի** հետ՝ նրա միջոցով 1970 թ. աղրիլին Երեւանում ծանրացել եւ հյուրընկալել է ռուս բանաստեղծ եւ դերասան **Վլադիմիր Վիսոցկուն**: Բարսեղյանի՝ Աջափնյակում գտնվող բնակարանում տեղի ունեցած համերգը Վիսոցկու ընկեր **Դավիթ Կարապետյանն** այսու է նկարագրել. «Մարդիկ արդեն չեն տեղափորվում սենյակներում, խճըվել են շբանութեան ինչ-որ տեղ: Լսելով Վիսոցկու ձայնը, բնակարան լցվեցին ոչ միայն հարեւանները, այլև տառացիորեն անբողջ բակը: ...Բացարձակ անըլազ է, ամենախսկական անվճար համերգ... («Ճիշո՞ւմ ես, ինչուս դրուք ջարդելով պայր գցեցին», - հետազոյում ոչ մեկ անգամ հղարտությամբ վերիիշում էր Վուորուանի»):

Բարսեղյանի եռագրությունը կազմող վեղերը swarբեր են իրենց ոճերով, մասսամբ՝ սյումենով: Երկրորդ՝ «Ծերուկը եւ կուսը» վեղի կատա առաջինի հետ միանգամից չի դարձվում, բայց երբ ամեն ինչ բացահայտվում է, հաճելի զարմանք եւ աղրում: Այս եւս տղավորիչ է իր անսույտելի սյումենային շրջադարձերով, ու թեկուզեւ մեծ է ծավալով, սակայն հետօնությամբ է կարդացվում: Որքան հայտնի է՝ frիսոն-լոգիական եւ ԲԴՍՍ մոնիկների միատեղումը նույնիսկ համաշխարհային գրականությունում հազվագյուտ երեսույթ է, ինչն այս վեղերն առավել եւս նորարարական է դարձնում. դրանից կի-նոսցենարի լավ հիմք կարող են հանդիսանալ:

Նախորդ Երկուսից էալեն Տարբերվում է վախճանաբանական հարցեր արծարծող Երրորդ Վետը, որը բովանդակությամբ ավելի քարտ է, մոտ նոն-ֆիգուր ժանրին: Ինչեւէ, մանրամասնորեն Երկուրդ ու Երրորդ Վետերին չեմ ուզում անդրադառնալ, որմեսզի դահդաննեմ ինտրիգը: Չանզի այս եռագրությունն արժե կարուի....

Ֆրանսիայի հանրապետության ղետական, զինվորական եւ բաղդական գործիչ, գեներալ **Շառլ Պը Գոլի** (1890-1970) ֆաշիստական Գերմանիայի Ֆրանսիա ներխուժման դեմ 1940 թվի հունիսի 18-ին արտասանած դիմադրական շարժման սկզբնավորումը ազդարարող հանրահայք կոչի հիշատակի օրվա առթիվ ելույթ ունենալով Ֆրանսիայի գործող նախագահ էնանուել **Սակրնը** հայտարարել է, որ նախատեսվում է այդ շարժման հայազգի նշանավոր գործիչ **Միսաֆ Մանուչյանի** եւ նրա կողով՝ **Սելինի** աջոյնները անփոփել երկիր ազգային դաստիառում առաջիկա 2024 թվականի փետրվարի 21-ին, ոգեկոչելու նոյան օրը գերմանացիների կողմից նրա եւ նարտական 22 ընկերների գմբակահարման տարելիցը, տեղեկացնում է Փարիզից **Ժան Էսիյանը**: Նա հավելում է, որ 1791-ից սկսած այդ դանթենում, որի ճակատամասում գրված է: «Երկրի Մեծերին՝ երախտադարս հայրենիքից» հանգչում են Ֆրանսիայի ամենահայտնի դեմքերը, որննցից առաջինը գրող, փիլիսոփա-լուսավորիչ Ալեքսանդր:

Սիսար Գելորգի Մանուչյանը (1906-1944) ծնվել է Արդյամանում (Օսմանյան Թուրքիա) սեղսեմբերի 1-ին, այգեզործի ընտանիքում: Ծննդները զոհվել են Մեծ Եղեռնի օրերին: Խնճուռական է եղել, աշխատել է որդես բանվոր, հետազոտություն դարձել և ատաղձագործ: 1920-ականների սկզբին աղասան է գտել Լիքանանի հայկական որբանոցում, որտեղ էլ սատել է իր կրթությունը: Ֆրանսիա է ժամանակվել 1925-ին, որտեղ 1933-ին դարձել է «Հայաստանի օգնության կոմիտեի» (ՀՕԿ), ապա նրա Կենտրոնական վաշչության անդամ: Սամանձնել է «Զանգու» շաբաթթերի խմբագրի դաշտոնը: 1935-ին դարձել է միջազգային կոնումիսայամ շաբթինայի և ֆրանսա-

Միսաֆ Մանուկյանո Փարհած Լուլսեմբուրգի տարրեալի

հայերի միտույան գործադիր ամ-
դամներից մեկը: 1942-ին մաս-
նակցել է գերմանացի զավթիչ
ների դեմ մղվող դայլարին:
միանալով ֆրանսիացիների
դիմադրության շարժմանը՝
1943-ի օգոստոսին նշանակվել
է Փարիզի և Փարիզի ցանկի
«Ինտենացիոնալ դարձիզա-
նական ջոկաների» հրամա-
նատար: Իր հրամանատարու-
թյան տակ գտնվող 50 մարտիկ-
ներից բաղկացած ջոկաները
հիմնականում թիրախակալեր
են բարձրաստիճան գերմանացի
գինվորականներին:

Մանուշյանին ձերբակալելը
են Ֆրանսիայի հետախուզա-
կան մարմնները 1943 թվի նո-
յեմբերի 16-ին, կոտսաների են-
թարկել նրան և իր 22 մարտա-
կան ընկերներին, որից հետո
հանձնել են Գերմանիայի
գաղտնի ոստիկանությանը՝
«Վերմախտ Գետսալոյին»:
1944 թվի փետրվարի 19-ին կա-
յացած հաղթել դատավարու-
թյունից հետ նրանց գմրակա-
հարել են 2 or անց: Կնոջը՝ Մե-
լինեին բացրել է **Հառլ Ազնա-
վուրի** ընտանիքը: Նա խուսա-
փել է կայանինք:

Գերմանական բաղաբականութերը առիթը օգտագործելով սարբեր ազգությունների «ահարելիչների» նկարներով մի ազդագիր են դաշրաստել, որին «Կարմիր ազդագիր» (L'Affiche Rouge) անունն են տվել: Նախանական դատավճռի ի կատար ածումը Մանուկյանը մի երկտողութեալ, որտեղ ասված է. «Սահմանական ժեմին հայտարարութ եմ, որ ատելությամբ լցված չեմ հանդեպ գերմանացի ժողովրդի»: Ժամանակին, հետմահու, Մանուկյանը դարգեւատրվել է Ֆրանսիայի «Պատվո լեգեոն» ծանօւանով:

Թարգմանեց՝ ՀԱՅՈՐ ԾՈՒՌՎՅԱՆԵՐ
(The Armenian Mirror-Spectator)

Նազիսների իրազործած մահաբաշիքը

Կարմիր ազուրակ

«Ազգ»-ի հարցին, թե ընդիմությունն ինչո՞ւ չի նասնակցում բնիշ հանձնաժողովի նիստերին, ընդիմապիր դատարանը պարագանական է՝ ուղարկելով առաջարկություն:

կազմել չեն ուզուս:
«Ազգ»-ի հետ զրոյցում նա ասում է՝
որդես կանոն բնաիչ հանձնաժողովն
ընդունության գործիքներից է, որովհե-
տեւ իշխանությունն, առանց այն էլ Տի-
րապետում է աճբողջ գործիքակազմին՝
բնաշական մարմիններ, դատախազու-
թյուն է, Ազգային անվտանգության ծա-
ռայություն, դաւադանության նախա-
րարություն եւ այլն: «Այսինքն՝ իշխա-
նությունն անհրաժեշտ փաստեր հավա-
քագրելու խնդիր դարձան չունի:

Փրանսիան մեծարում է հայազգի հերուստական պատճեններուն

ԱՎԵԼԻ ԼԱՎ Է

Ինչ վերաբերում է Աղրիյան 4-օրյա
ու 44-օրյա դատերազմի հանգամանք-
ներն ուսումնասիրող բնիկի հանձնաժո-
ղովներին, աղա, ըստ ԱԺ «Պատիվ ու-
նեն» խմբակցության բարուղարի՝ այս
հարցում հստակ տարանջառում կա. 4-
օրյա դատերազմի հանգամանքները բն-
իկ են ոչ այդ ժամանակի իշխանու-
թյան եղած ուժի, այսինքն՝ Հանրապե-
տակյանի կողմից. «Այն բննվել է Փաշ-

նյանի իշխանության՝ «Զաղագիսկան» կան դայմանագրի» կողմից: 44-օրյա դատերազմի հանգամանքները բնույթի հանձնաժողովի մեջ ներառված մեծա մասնությունը Փաշինյանի թիմակիցներն են: Խոկ այդ իշխանությունն ինքը իր մասով ոչ կարող է բաղադրական ռեկակի գնահատական տալ, ոչ էլ կարող է դրանք վերլուծել ու ներկայացնել համրությանը: Եվ, բնական է, որ այս համաձայնագրությունը պահպանվի:

Խաճառամատուրիզմ՝ լու վիճութեասութեաս
խնդիր է դրել ոչ թե ղարգել հանգա-
մանները, այլ բաղաբական իշխանո-
թյան ղատասխանավորության բողա-
կումն է ու իրավիճակը տարբեր դերա-
կատարների վրա՝ զինվորականների
միջազգային գործընկերների կա-
ղաքացինացար նախկին անձնանց վրա
օգտվո»:

Արքահանյանն, անդրադառնալով Հ
Գլխավոր Շատրի նախկին ղեկավար Օհի
Գասղարյանի երկարաւունչ ժեմուշի
որտեղ բարձրաստիճան նախկին զինվոր
բականն անդադարձել է վարչապետ
Փաշինյանի՝ բնակչ հանձնաժողովուն

արած հայտարարություններին, նույն է.
«Եթե Գաստղայանն այդ ժեխոսով դեմք
է խոսե, ավելի լավ է՝ չխոսե: Դա ոչ
թե արձագանքի, այլ, ավելի շատ, սե-
փական անձն աղահովագրելու կամ
արդարացնան է նման: Բայց ակնհայտ
է մի բան՝ եթե Նիկոլ Փաշինյանը իմշ-
ռո դահլից սկսած ցանկանա իրավա-
կան գործընթաց սկսել Գաստղայանի
նկատմամբ, առա ոչ մի արդարացում
չի իրենու նաև իմ գիշեալպանին»:

ՄԵՎԱԿ ՎԱՐԴՈՒՄՅԱՆ

Աղրեցանը հարսացնել
արտենալը: Նախազահ **Իլիամ**
Ալիեւն օրեւ հայտարարել է, որ
աղրեցանական բանակը
շարունակում է նոր սպառա-
գինությունների գննան գոր-
ծընթացը, եւ արդեն բազմա-
թիվ դայմանագրեր են ստ-
րագրել՝ թե՛ անօդաչու թքող
սարեր, թե՛ խոցման բարձ
ճշգրտություն ունեցող հեռա-
հար հրթիռներ ձեռք բերելու հա-
մար: «Սեզ համար բանակն
ամրապնդելը թիվ մեկ խնդիրն
է: Պատերազմից հետո բանա-
կաշինության համար նորանոր
բայլեր են մշակվում եւ իրակա-
նացվում: Եվ իսկ որ աշխար-
հաբաղաբական իրավիճակը
զնալով սրվում է ու մեր տար-
ծաշրջանում նոր սպառնալիք-
ներ կան, Դայաստանում էլ
գլուխ են բարձրացնում ռեւան-
շիստական ուժերը, հետեւա-
բար բանակը վերագինելը
դարձաղես անհրաժեշտ է», -
ասել է Ալիեւը:

- Պարոն Պետրոսյանց, Ալի-
ելը բարձրագոչում է հեռա-
հար հրթիոների ձեռքբերման
մասին ու ընդգծում՝ թիրա-
խում ոչ միայն «Հայաստա-
նի ռեւանչիստական ուժերն
են», այլև՝ «սարածաշրա-
նի սրվող իրավիճակը»: Ի՞նչ
«մեսիջ» կա վերոնշյալ
հայտարարության տղասա-
լերում:

- Տարածաշրջանի ռազմագովարկական իրավիճակը, այդ բավականին բարդ է, իսկ Աղրթեցանը ներփակված է աշխարհագովարկան այնորին խաղերի մեջ, որ ուղղված են նաև երանք ունի: Աղրթեանը

սաբեր համար ի թիւ. Այլ բնօշանը

«Յանկացած կողմից կարող է հարված լինել, բայց
Բայց նպատակն ու թիրախը Չանգեզուն է»

- 44-օրյա ղատերազմի ժամանակ ամենից հաճախ հնչող խոսքը, արտահայտությունը, նշանողությունը հետևյալն էր՝ «օդը փակեմ»։ Բայց 2021-ի սեպտեմբերյան մեկօրյա ղատերազմի ժամանակ տեսանի, որ արդեն ոչ միայն Արցախի, այլև Ղայաստանի օդը է անտառապան։

- Գիտե՞ք ունեցած կամ ձեռք բերած ռազմական տեխնիկան չի լրտօնմ ոլորդ հիմնախսնդիր-ները: Դեռևս 2018-ին, եթ զորացրված սպաների միության ներկայացուցիչներով համույթել էին փոխնախարար **Գարրիել Բալյայանի** հետ, ես, արձագանքելով ռազմական նոր տեխնիկա ձեռք բերելու դայմանավորվածությունների ու բանակցությունների մասին նրա տրամադրած ինֆորմացիային, հարց սկեցի՝ ո՞ւմ են դեմք դայմանավորվածությունները, եթե այդ ամենը մնալու է դահեստներում, չի օգտագործվելու, ասի որ մասնագետներ չունեն: Մեր բանակի խնդիրն, առաջին հերթին,

մասնագետների դակասն է:
Քիմա էլ եմ նոյն հարցը սա-
լիս՝ ունենի՞ անհրաժեշտ մաս-
նագետ-կարեր, որ կարողա-
նան օգտագործել այն տեխնի-
կան, որ ունենի կամ կունե-
նան աղաքայում: Գաղտնի
չէ նաև, որ վերջին տարիներին
Ռազմական ինստիտուտում դի-
մորդերի ու ընդունվողների
լուրջ դակաս կա: Եթե մենք,
փաստորեն, ոչ միայն որպես,

այլեւ բանակ չեն կարողանու
աղահովել:

ԶԵՆԻՔԻ ՈՒ ՌԱՋՄԱԿԱՆ ՏԵԽՆԱԿԱՆ
ՆԻԿԱՅԻ ԱռաՎԵԼ ՌԱՋՄԻ ԴԱՍ-
ՏՈՒՄ ԿԱՐԵԱՐ Է ԳԻՆՎՈՐՆԵՐԻ
ԲԱՐԵՎԱՀԻՆԳԲԱՆԱԿԱՆ ՎԻՃԱ-
ԿՈ: ՄԱՐՏԱԿԱՆ ԳՐԵԺՈՐԻ-
ԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ՀԱԶՈՂՈՒԹՅՈՒՆ-
ԳՐԱՆՑԵԼՈՒ ԹԻՎ ՄԵԿ ԳՐԱՎԱԿԱ-
ՆԸ ԳՐԱԲԱԿԻ ՆԵՐԴԱԾՆԱ-
ԿՈՒՄՆ Է: Եթե նույնակի մակե-
րեսուրեն Վերլուծում ենք 2020-ի
մարտական գրեժորիթյուններ-
ը, ապա կտևնենք այն սու-
րաբաժանումները, այն զորա-
մասները, որ ներդաշնակված
էն, ունեին մարտական դաս-
րասվածության որոշակի աս-
տիճան եւ բարոյադես դաս-
րաս էն, կատարել են իրենց
խնդիրը: Չներդածնակված
սուրաբաժանումները հաճա-
տեղ մարտի տանելու հետևանքու-
մարտական առաջարաններ-
տաղայում կարող է լինել:

- Հակոբակորդը մոտ տասն
օր է ղարբեաբա կրակում
Դայաստանի ու Արցախի
շփնան զծի ուղղությանբ
հնարավո՞ր է՝ կրակոցների
ավելի խոռոր ու լայնածառ
վալ ռազմական գործողութ
թուներ հաջորդեն:

- Հարցին ղատախանելուց
առաջ նախ եկեմի բանա
ձեւեմ՝ ի՞նչ է ղատերազն ո
Երբ է սկսվում այս: Դա բաղա
բականության շարունակու
թյունն է, որ սկսվում է այն ժա
մանակ, երբ հակամարտող կողու
մերից մեկն իր կամքը բաղաբա
կան ճանապարհով չի կարո
ղանում թելադրել նյութ կողմին:

Եվ Բարիւմ, գրեթե ամենօրյա ռիթմով խախտելով հրադադարի ռեժիմը, հենց այդ՝ իր կամքը թելադրելու բաղաբականությունն է փորձում առաջ մղել:

Ենթադրություն անել չեմ ցանկանա, բայց բոլորին հասանելի տեղեկատվությունը վերլուծելով՝ կարող եմք եզրահանգել, որ ավելի լայնածավալ ռազմական գործողությունների որոշակի վտանգ ու սպառնալիք կա: Այժմյան իրավիճակը թեև ոչ ամբողջությամբ, բայց համեմատիլ է 2020-ի ամռան հետ: Այն ժամանակ նոյնութեա ադրբեջանցիները մի քանի զորավարժություններ արեցին, դրանց անվան տակ մորիիլզացիա իրականացրին ու Թուրքիայից ռազմական տեխնիկա բերեցին սահմանի մոտ ու այրեցին այլտեղից չհեռացին: Դեռ բանակային 6-րդ կորպուսը ստեղծեցին ու զորին առաջ բացեցին սահմանի ուղղությամբ: Այժմ թեև այդ ծավալները չկան, բայց Բարին նորից զորավարժություն է իրականացնում ու դրա անվան տակ թե զորին է առաջ բերում, թե՝ ուժե՛ կուտակում սահմանի երկայնունք: Իսկ դա արդեն հսկ որոշակի վտանգ է:

- Ուզմական ոլորշի մաս-
նագետներից ոնանի կար-
ծում են, որ Աղրբեջանի հա-
ջորդ հարձակումը կարող է
լինել շփման գժի այն հաս-
վածից, որտեղից դա ամե-
նափին են սպասում:

այսն- 120

կվետ էլեկտրական էներգիա:
Դամենատության համար
նշեմ, որ 20-րդ դարի սկզբին
աշխարհում տարեկան ար-
տադրվել է մոտ 15 միլիարդ
կվետ էլեկտրական էներգիա:
Էլեկտրակայաններ են տահա-
գործվել նաև Կարս քաղաքում:
Դայաստանում առաջին է-
լեկտրական լաբուդը վարպետ
է 1903 թվականին Դիլիջա-
նում:Աշխարհում առաջին է-
լեկտրակայանը կառուցվել է
1882 թվականին ԱՄՍ-ում,
1892թ.: ճաղողնիայում,
1895թ.: Ավստրալիայում,
1900թ.: Կանադայում:

Կոնդուրով Եղբայրների հիդրոէլեկտրակայան-120

Ղափանի ՀԵԿ-երը, ափերին են գտնվում Քաջարան, Ղափան բաղամերը: Օգտակար էջը կազմում է 15 մետր: Տուրքինի հզրության միջև 70 տոկոսը անմիջականորեն տվյալ էր օդապիզող մեթենամեթին, իսկ մյուս մասը օգտագործվել է էլեկտրական էներգիա ստանալու համար: Էլեկտրակայանում տեղադրված էր 2000Վ լարման 100 կՎs հզրություն ունեցող եռափազ հոսանքի գեներատոր: Էլեկտրական էներգիայի սարեկան առավելագույն արտադրությունը չի գերազանցել 275 հազար կՎժ-ի:

Եկտրակայաններ՝ 3165 կվա-
գումարային հզորությամբ: 13
կայաններից 9-ը օրային էին,
աշխատում էին օրի հիմքում:

յի հաշվին, 4-ը՝ զերմայի (աշխատում էին ներին այս ման շարժիչներով): Swartկա պարարունում էր 5.1 մինին:

Ազգային զգացումների ամենապոտենտ արտահայտությունը հայրենասիրությունն է, սեփական ազգային պետության եւ սեփական ժողովրդի մեծարման զգությունը, նրանց պաշտպանությունը բոլոր հնարավոր միջոցներով:

Խ. Բոկսով, Վ. Ալեքսանդր

Ծուրզ մեկ տարի է վատառողջ եմ: Երբեմն տանը, երբեմն էլ հիվանդանցում են անցնում ortru: Իսկ այնտեղ ճարդկանց կողմից ամենաշատ բնարկվող թեման ասծոն եւ ճարդու փոխհարաբերությունն է, որը որակվում է կրոնական կամ հոգեւոր: Հաջորդը՝ ճարդու եւ դետության, որը համարվում է բաղաբական: Մյուսը աշխարհաբաղաբական իրադարձություններն, իսկ արու եւ էջի փոխհարաբերությունը դիմում է խիս անձնական:

Սիհա այս չորս թեմաների շուրջ, 100 տոկոս համոզված իրենց ճաշության մեջ, ցավիր նույնիքան էլ հեռու լինելով ճամարտությունից, մարդիկ կարող են վիճել, թշնամանալ, նույնիսկ իրար սղանել կամ գնալ ինքնազոհության: Մարդ արարածի ողջ խեղճությունն ու կյանքի ունայնությունն էլ է հիվանդանոցում երեւում: Այստեղ խացված է մարդու ողջ կյանքը՝ իր արած-չարածով, տեսած-չտեսածով, հասկացած-չհասկացածով: Դիվանդանոցում է երեւում մարդ արարածի առանց բացառության բոլոր հատկանիւները՝ սերը, ատելությունը, անտարերությունը, մինյանց օգնելու դատաստականությունը, ազահությունը, խիղճը, չարությունը, անսահման հոգատարությունը եւ, իհարկե, հավերժական թախիծը: Տիեզերի մես անսահման ու ծնված օրից հոգին քրիոռ թախիծը, կյանքի ավատուն լինելու անխուսափելիությունն ու այդ ավարտին չափազանց մոտ լինելու զարողությունը:

Այսօր թվում է, թե ողջ Երկիրն է հիվանդանոցում, ու թեեւ միայն այնտեղ է Երեւան ճարդու կյանքի ամենազորեած շրժիչը՝ հոյսը, քայլ նաեւ հասկանում ես, որ բանի Երկիրդ կառավարում են օսարի թելադրանքով, կյանքն այնքան էլ հիասքանչ գոյներով չի ներկայանում:

Խորհրդային կայսրության շրջանում
եւ դրան հաջորդած 20-25 տարիներին
մեր ռազմավարական դասնակիցն ու
հովանավորը Ռուսաստանի Դաշնու-
թյունն էր: Լավ էր, թե՝ վաս, միանա-
նակ չեմ կարող ասել: Բայց տեսանելի
էր ու դարձ, որ անվտանգության խն-
դիրն արածնայինը չէր: Պատմաբան
են, իսկ վերջին տարիներին գիտավեր-
լուծական հոդվածներ են հեղինա-
կում: Փորձում եմ իրադարձությունների
զարկերակի հոսքն զգալ ու տեսյակ լի-
նել աշխարհում ընթացող կարեւոր տ-
ղաշարժերից: Բայց մերօյա ամե-
նաարդիական հարցին, թե ի վերջոն
մեզ հանար ո՞րն է ավելի լավը՝ ԵՄ-ն,
թե ԵԱՏՄ-ն, ամենիծ ասած՝ հսակ
դատասիսան չունեմ: Սակայն գիտեմ,
որ ռուսների հասցեին այսօր եղած ու
չեղած ինչ մեղադրաններ ասես որ չեն
հնչեցվում: Բայց, մեր մեջ ասած, եվ-
րոպացիներն էլ մի քարի դժուդ չեն,
քանի որ՝ ա) Եվրոպացի անգիտացի-
ներն էին, որ ասացին, թե իրենց նավե-
րը չեն կարող բարձրանալ Հայաստանի
լեռները, բ) Ուկինարոն Զերչիլն էր, որ
ասաց, թե «Հայ ժողովորի ողբերգու-
թյունն ասի ու որ նույնարձու ըստ ասե-

Երբ մՏածող անհաւսն ամքոխանում է՝ դառնում է կամակաւոր մանկուր

լի թեթեւ է, բան նավթը», զ) Եվրոպաց
ֆրանսիացիներն էին, որ Կիլիկիան
նվիրաբերեցին բուրերին, ե) Եվրոպա-
ցի գերմանացիներն էին, որ 1915 թ.
մասնակցեցին հայոց ցեղասպանու-
թյանը, զ) Առյան գերմանացիներն էին,
որ 1939 թ. սկսեցին Երկրորդ համա-
խարհային ռաստրազմը, որի ընթաց-
քում զոհվեց 300 հազար հայորդի, է) Եվրոպացի
հունգարացիներն էին, որ Ասփարովին
հանձնեցին Ադրբեյջա-
նին, զ) Եվրոպացիներն էին, որ Խոհ-
մյան Հայրեկի ծերը թողե Շենքի դր-
ցին, թ) Եվրոպացիներն էին, որոնց լույ
համաձայնությամբ ու սարը հայաց-
ների ներք 1915 թ. ցեղասպանվեց մի
ամբողջ ժողովուրդ, ժ) Եվրոպացիներն
են, որ իրենց Երկրները հեղեղելի են թուր-
քական կայսերական կատարում են
նրանց ցանկությունները, ի) Եվրոպա-
ցիներն են, որ օրը մի այլասերվածու-
թյուն են օրինականացնում (նոյնաս-
ռական անուսնություն, արյունաղդ-
ծություն, անասնաղծություն, ման-
կաղդծություն եւ այլն) ու նոյնը դար-
սադրում մեզ, լ) Եվրոպացիներն են, որ
ասում են, թե արդեն ժամանակավետ
է արմատներից կառչելը եւ «ազգ» ու
«հայրենիք» հասկացությունները
դեմք է նետել աղքարկդ, եւ այլ համա-
նական ռասեր:

Ականա խորհում ես, որ հայատանիան արեմանդը երև ու ռուսամոլներն ընդհանուր արժեքային մեկ հիմք ունեն՝ նրանք իրենց մատերալ թաղել են հայոց դեւականությունը։ Չանչ որ երբ մատող մարդ-անհասն ամբոխանում է՝ կորցնում է դատելու Եւ գնահատելու կարողությունը, Եւ փոխարեն բռնակայի դեմ ընթրուսանալու Եւ նրան մերժելու՝ դառնում է անուշեղ, կամակատար մանկութ «մանկութ» Զինզիգ Այթմանովի «Եվ դարից երկար ձգվում է օր» վերի գերեվարված անձ, որը քանի կերպով վերածվել է անհոգի ստուկի, լինվիճ ենթարկվում է տիրոջը Եւ անցյալ կյանքից ոչինչ չի հիշում։ Փոխարեւական իմաստով «մանկութ» բառը օգտագործվում է իր դատմական Եւ ազգային արմաների հետ կառը կորցրած մարդուն բնորուելու համար։ Այս իմաստով «մանկութ» բառը դանձել է հասարակ անուն Եւ օգտագործվում է հրապարակախոսությունում։ Ու այդ առիթից օգտվելով՝ հիմա հայկական, ավելի ուստի Արցախյան նոր վացքատուն են հորինել, որտեղ դարձարում են դորւարաց, սրունքարաց, ամոք ու հարգամն չիմացող շորիկներ, որոնք արտարկում են հետապնդությունը։

որմեսզի այս երկրում լինեն սրումբա-
բաց ու դորտաքաց մարդիկ: Մեկը չկա
հարցնի, այ դորտաքացներ, արցա-
խան գներն ու էս մարդկանց աշխա-
տավարձեր ինչխանո՞վ են համադա-
տասխանում իրականությանը: Չետո եք
ասում ե՛, թե իմաստքում չի լինելու: Այս
դեմքում դուք որտե՞ղ ե՞ք տանում այս
մարդկանց, Երբ ռուսի «հարկին» ավե-
լացնում եք հայկական գերհարկը: Երբ
Հայաստանի Հանրապետությունում
500 դրամանոց աղբանն Արցախում
դաշնում է 2500: Երբ ստեղծվում է ա-
զատ ժողովարժի արհեստական խո-
չընդունություն, որմեսզի մի բանի այլընտրան-
տայիններ դաշնան միլիոնաերեր ու
շարունակեն իին օլիգարխների հար-
սահարդ ընթացքը: Ակամա ուզում են
ճշալ, որ վերջադես, իմացեք, համբե-
րությունը եւս չափաբաժին ունի եւս
ստասում է այս մատուն որը կամ դմե-
լու է այս ազգի ժիրմաքարը կամ ա-
ռաջնորդելու է նրան դեմի փրկություն:

Մաքրելու անցյալ շաբաթ հայ ծնողների ու Ամսիֆա աջակցողների միջեւ Լու Անժելոսում տեղի ունեցող բախումից մի նկար, որտեղ մի հասուն դղամարդ դաստար էր բռնել, որի վրա գրված էր՝ «մեր Երիշաներին հանգիստ թողե՛»: Նրա տեսից Երեւում էր, որ Ամերիկայում այս է դպրութել այս խելագարությունների դեմ: Բայց, կարծում եմ, որ Ամերիկային փրկել արդեն հնարավոր չէ: Յետանասոնների այդ դետությանը հասցրած վնասն անշրջելի է, նրանք այս վերջին հարյուր տարում, հասկապես Երկրորդ աշխարհամարտից հետո, ներսից որդի դեմ բայցայում են այդ նաևը: Իսկ մեր փորբարիկ հայ-Երևակիցները, որին էլ որ փորձեն, չեն կարողանա կասեցնել անխուսափելին եւ կանխել այդ «Տիտանիկի» խորտակումը: Պետք է հասկանան վերջադիմ, որ մեր դպրութան այնտեղ չէ, այս հայրենի հողի վրա դիմի մղենք այն Յետեւարա ճիշ կինի, որ նրան հետագան, բանի դեռ հնարավորությունը ունի որովհետեւ հետո ուշ լինի:

Գիտեմ, իհարկե, որ ամբողջ աշխարհի մարդկանց համար, որտեղ էլ որ նրանի լինեն, իինա հետք չէ: Ես ավագ սերնդի ներկայացուցիչ եմ: Վաղուց եմ աղրում այս արեւի Տակ: Աղրում եմ լավատեսությանը եւ ինձ թույլ եմ տալիս դիմել հաւաքաղես մեր հուսահառ ված երիտասարդությանը: Դիմա չեմ հիշում, Դին կտակարանո՞ւմ, թէ՞ Կառ-լոս Կատանեդայի գործերում եմ կար-դացել մի շամանի մասին, որտեղ տաւունին էր, որ երազ էր ու մարդիկ

ծարավից մեռնում էին: Իսկ շամանն այդ դժվարին դահին դիմելով բոլորին՝ ասում է. «Փոստը փորեթ անձրեւի համար»: «Բայց չէ՞ որ անձրեւ չկա», - դաշտախանում են նրան: «Փոստը փորեթ, ու անձրեւը կզա», նրանց հորդում է շամանը եւ փրկարար անձրեւն իրու տեղում է: Ոմանք գուցե մտածեն, որ հիմառություն է: Լավ: Ով ինչի ուզում է բող հավատա: Դա ռացիոնալ (ինչուս մենք մտածում ենք, այդպես ել մեզ զգում ենք) մտածողություն է: Սակայն ես չեմ կածում, թե ներկա ժամանակում այդ մտածողությունն աշխատում է: Քարկավոր է հրացիոնալ (իրացիոնալ մտածողությունն ավելի ռեզենտիվ է, ավելի հորեւետեսական եւ ավելի կայութ) մտածողություն, որը երբեմն անվանում են նաեւ ենթագիտակցություն: Այսինքն, վաս չէ իրատես լինել, սակայն առանց երազանքների էլ կյանքն անզոյն է դառնում: Օրինակ, **Ենթընի Հոփկինսն** ասում էր. երբ փոր էի, երազում էի դառնալ նա, ով հիմա եմ: Հնարավոր է՝ տեսիլ է եղել, չգիտեմ: Շաս հոյս չունեի, բայց այն, ինչին հավատում էի, ինձ հետ կատարվեց: Այսօր ես հավատում եմ, որ մենք կարող ենք խացնել ժամանակը, ձգել դեղի մեզ: Իսկ բոլոր երազանքներ աղագայի ճասին, վստահ եմ, մի օր կիրականանան: Սակայն վստահ եմ նաեւ, որ մենք կարող ենք ձգել ժամանակը մինչեւ ներկա, մինչեւ այս դահը, մինչեւ արեգակնային համակարգ, մինչեւ մեր հոգիները ու... փոստը փորենք անձրեւի համար: Եվ հավատանք, որ մարդիկ ել հավատան դրանց: Իսկ եթե չեմ ել հավատում, ձեւացրեթ, թե հավատում եմ: Գործեթ այնուես, ասես հավատում եմ: Դա էլ հենց ուժն է: Դա բացառակ ուժն է: Եվ այդ ժամանակ այն տեղի կունենա: Դա աշխատել է իմ կյանքում, կաշխատ նաեւ ձեր դեղինում: Երբեք մի՛ հանձն-Ալեք:

